

Stáří – výstava liberecké ZŠ Vrchlického, která má sílu zlepšovat život a lidské vztahy

27. 05. 2014 14:53

Dobré vztahy založené na vzájemné úctě, respektu a pochopení nejsou samozřejmostí. Musí se o ně pečovat. Proto již více než deset let realizuje ZŠ Vrchlického v Libereci prosociální projekty, které formou osobního prožitku vedou žáky k zájmu o hlubší lidská témata. Díky těmto projektům, na nichž se žáci v rámci svých možností podílejí i organizačně, se mimo jiné učí dělat také v životě něco „jen tak“, protože je to dobrá věc, protože to někomu pomůže nebo udělá radost. Završením desetileté prosociální činnosti se stal projekt, který otevírá těžké téma: stáří. Nejedná se jen o stáří aktivní, ale i o stáří křehké a zranitelné, které se právě díky své slabosti stává často terčem nepochopení, ústrků a někdy dokonce i verbálních či fyzických útoků. Jako v případě jiných projektů z neformálního cyklu „Pojďme spolu pomáhat“ vyzkoušela ZŠ Vrchlického téma nejprve jako školní projekt a poté je nabídla i dalším školám a učilištím. **Cílem celokrajské výtvarné a literární soutěže,** jejímž pořadatelem byla ZŠ Vrchlického ve spolupráci s Libereckým krajem, Nákupní galerií PLAZA, občanským sdružením „alfa marketing“ a dalšími partnery, bylo poskytnout žákům a studentům škol a učilišť Libereckého kraje příležitost vcítit se do situace lidí z generace jejich prarodičů a praprarodičů, zamyslet se nad tím, co asi prožívají, jaké nástrahy na ně číhají, jaký vztah k nim zaujímá jejich vlastní rodina, i neznámí lidé, které potkávají na ulicích, v parcích, v obchodech... Na základě tohoto podnětu vznikla spousta skutečně působivých výtvarných prací.

Reprezentativní výběr více než sta výtvarných děl: **kreseb, maleb, koláží a grafických technik na téma**

„STÁŘÍ – ČAS ZRALOSTI, MOUDROSTI A VZPOMÍNEK“

je k vidění do soboty 31. května (resp. neděle 1. června, 15 hod., kdy bude odinstalována) **v přízemí Nákupní galerie PLAZA** (vedle místní pobočky Obchodní banky – vchod ze Šaldova náměstí). Výstava je doplněná o kolekci keramiky, instalace ze stejnojmenné motivační výstavy a myšlenky moudrých o životě.

Menší děti se zaměřily většinou na ztvárnění svého láskyplného vztahu ke svým dědečkům a babičkám, na činnosti, které spolu prožívají, které jim přinášejí radost a při kterých je jim spolu dobře (jedou na výlet, jdou do cukrárny apod.). To, že i nejmenší děti jsou někdy konfrontovány

s potřebou postarat se o staršího člena rodiny, ukazuje např. obrázek Bělušky Svobodové „Jak vyléčuju dědečka s cukrovkou“, který je součástí oceněného projektového paravanu, který vytvořili žáci 1., 2. a 6. tříd ze ZŠ ve Vratislavicích pod vedením Mgr. et Bc. Pavlíny Kordové. O něco starší žáci se už snaží zachytit důvěrně známou tvář zdobenou krajkovými vráskami, jako například mladé výtvarnice ze ZUŠ v Novém Městě pod Smrkem.

Další tematicky zajímavou skupinu tvoří díla zobrazující plynutí času v podobě vývojové řady, koloběhu života nebo časového zlomu. Dvoumetrový „Koloběh života“, který vyrobili žáci 2. stupně ZŠ Vrchlického pod odborným vedením paní učitelky Mgr. Jarmily Skalské, tvoří jednu z dominant výstavy a zaslouženě získal absolutně nejvyšší bodové ohodnocení a tím i 1. cenu. „Film života“ – koláž s použitím různých materiálů, která získala 1. cenu v kategorii mladších žáků a kterou vytvořily děti z kroužku „Dovedné ruce“ Domu dětí a mládeže ve Frýdlantu pod vedením paní učitelky Hany Končiové – vypráví příběh pískoviště, které je svědkem toho, jak se z dítěte stává žena, která se k němu vrací jako mladá maminka s vlastními dětmi, a poté babička, která je navštěvuje se svými vnoučaty. Příběh jedné lavičky, kolem které se točí lidský život a která je svědkem lidských osudů, ztvárnila například Tereza Nedvědová z libereckého Podještědského gymnázia. Život od početí až do smrti rozčlenila zajímavým způsobem do 17 etap Markéta Šedivá ze školní družiny při ZŠ ve Frýdlantu a návštěvníky určitě zaujme i velmi propracovaný „Film života“ Elišky Bretšnajdrové ze ZŠ 28. října v Turnově.

Významnou skupinu tvoří práce připomínající, že žádný okamžik lidského života nelze vrátit zpět a proto by měl člověk přistupovat k času, který má k dispozici, zodpovědně. Žáci 2. stupně základních škol ztvárňovali často téma jako konfrontaci člověka s obrázkem z jeho dětství nebo s pohledem z okna, kde si zatím bezstarostně odžívají svůj život ti o jednu či o dvě generace mladší. Studenti středních škol se více zaměřili na vyjádření pocitů člověka, který se ohlíží za svým životem a stojí tváří tvář pravdě o tom, jak jej zhodnotil nebo naopak promrhal. Vyrovnanost se životem a blaženost toho, kdo pochopil, že „důležité věci jsou očím neviditelné“, nádherně zachytila ve své práci studentka Hana Bažilová ze SUPŠ a VOŠ v Turnově.

Životní zkušenost zformulovanou do jedné myšlenky, kterou může „moudré stáří“ obohatit život těch mladších, zastupují citáty s portréty Alberta Einsteina, tibetského dalajlamy, Tomáše Garrigue Masaryka a Jana Wericha, jak je ztvárnily Monika Blažková a Veronika Rabová ze ZŠ Vrchlického a Jiří Šimůnek, Daniela Bártová, Lucie Rodovská a Pavla Zahradníková ze ZŠ Skálova v Turnově.

Na připomenutí významu hmatatelných vzpomínek upozornili žáci 5. A ze ZŠ Vrchlického. Vytvořili různé vzpomínkové krabičky, ve kterých každá drobnost podněcuje fantazii – jaký příběh se asi váže ke vloženému klíči, minci, poštovní známce... Expozici ozvláštňují také dvě zdobené dřevěné berle.

Zvláštní skupinu tvoří obrázky upozorňující na problémy starých lidí: problém přejít v dopravní špičce bez semaforů přes ulici, divoká jízda na skate boardu v parku bez ohledu na chodce, urážky a výsměch ze strany mladých... Těmito tématy se zabývali především Nella Slezáková, Zuzana Štastná, Štěpánka Kočárková, Aneta Pleštilová a Pavlína Ponocná ze ZŠ 28. října v Turnově. Pocity lidí, kteří se cítí zbyteční a nepotřební, vyjádřili formou koláží například Pavel Šimůnek a Adéla Čiháková ze ZŠ TGM v Hrádku nad Nisou. Působivá je i kresba tužkou „Vír života“ od Tobiáše Matějky ze SUPŠ a VOŠ v Turnově.

Není možné popsat v jedné zprávě všechny náměty a jmenovat všechny autory. **Výše uvedený výčet snad vyvolá zvědavost a podnítí lidi, aby se šli na výstavu podívat. A třeba se také zamysleli nad svým vztahem ke starším lidem, známým i neznámým, i nad tím, s jakými pocity se jednou budou oni sami za svým vlastním životem ohlížet.**

Ještě bych ráda zmínila dvě autorky, které našly optimální formu, jak apelovat na lidi a předat jim své poselství. Čistou grafickou formu zvolila Eliška Bulířová ze ZUŠ v Novém Městě pod Smrkem, když jako součást rozsáhlejší práce vytvořila výstižný piktogram „neokrádejte staré lidi“. Nejpůsobivější je v tomto smyslu bezesporu práce dvanáctileté Elišky Porubské ze ZUŠ v Novém městě pod Smrkem. Doplňuje ji výzva: „**Dejte nám šanci! Buďte k nám tolerantní! Staří lidé nemusí chápat dnešní dobu. Neodsuzujme je za to. Každý jednou zestárne.**“ A to je také hlavní poselství výstavy i projektu, jehož je součástí.

Celý projekt probíhá pod záštitou paní Aleny Losové, členky Rady Libereckého kraje pověřené řízením resortu školství, mládeže a zaměstnanosti a za finanční podpory Dotačního fondu Libereckého kraje.

Fota najdete např. na stránkách

<http://vrchlickeho.cz/aktuality/clanek-599/vystava-na-tema-stari-v-ng-plaza/>